

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ № 3
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

Галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 Право
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Право (поліцейські)
Шифр за ОПП: ОК 7

Мова навчання: українська

Кропивницький – 2024

Розробник:

ТУРЕНКО Олег, професор кафедри
загальноправових дисциплін
факультету №3 ДонДУВС д.філос.н., професор

ХИТРОВСЬКИЙ Дмитро, старший
викладач кафедри загальноправових
дисциплін
факультету №3 ДонДУВС

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
загальноправових дисциплін факультету № 3 ДонДУВС.
Протокол № 1 від «29» серпня 2024 року

Т.в.о. завідувача кафедри

Володимир СУПРУН

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Право (Поліцейські)

Гарант ОПП
«27» серпня 2024 року

Ольга КОВАЛЬОВА

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	
Семестр:	1-й	
Кількість кредитів ЄКТС / годин	3 / 90	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	12 годин	
Семінарські:	18 годин	
Практичні:		
Самостійна робота:	60 годин	
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців/фахівчинь у галузі права для реалізації завдань Національної поліції України здатних володіти знаннями про розкриття причин виникнення та існування етичних та естетичних правил, що мають місце у юридичній професії. Формування усвідомленості майбутнього юриста про систему нормативів що заперечують, дозволяють, зобов'язують, рекомендують ту чи іншу модель поведінки правоохоронця відповідно до соціального рівня культури суспільства, сприяти усвідомленню ролі та значення поліцейської діяльності в розбудові та зміцненні української держави.

Завдання: формування у здобувачів та здобувачок вищої освіти ціннісної орієнтації, мотиваційної спрямованості, потрібних для розвитку як особистісних так і професійно важливих якостей притаманних професії поліцейського, надання системного уявлення про моральні основи поліцейської діяльності;

ознайомлення з деонтологічними і моральними принципами юридичної та поліцейської служби.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін: «Судові та правоохоронні органи України», «Історія держави та права України», «Історія держави та права зарубіжних країн», «Конституційне право».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ІРН 3	ІРН 5	ІРН 6	ІРН 9	ІРН 11	ІРН 12	ІРН 17	ІРН 20
ЗК.1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+	+	+		+	+		
ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	+	+	+	+		+		
ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	+	+	+	+		+		+
ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним		+	+		+			+
ЗК 9. Здатність працювати в команді	+							+
ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)		+	+	+		+		+
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні			+	+				+
ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми		+		+		+		+

Тема 1. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна	8	2	2	-	4
Тема 2. Природа юридичної діяльності, її поняття, сутність, призначення та функції.	6	-	2	-	4
Тема 3. Соціальна роль та призначення юриста в суспільстві	12	2	2	-	8
Тема 4. Види юридичної діяльності та юридичні спеціальності	12	2	2	-	8
Тема № 5 Особисті та професійні якості юриста. Кваліфікаційна характеристика юриста, як фахівця.	4	-	2	-	2
Тема 6. Система професійної підготовки юристів	12	2	2	-	8
Тема 7. Професійна культура юриста та її різновиди	12	2	2	-	8
Тема 8. Професійні відхилення у діяльності юристів	14	2	2	-	10
Тема 9. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів. <i>Модульна контрольна робота</i>	10	-	2	-	8
Усього годин	90	12	18	-	60

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Тема 1. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна. Поняття юридичної деонтології, її предмет. Історичні джерела юридичної деонтології. Документи про стандарти юридичних професій як офіційне джерело юридичної деонтології. Ціль, завдання, значення та структура юридичної деонтології як навчальної дисципліни. Функції та принципи юридичної деонтології. Методи юридичної деонтології. Місто юридичної деонтології у системі суспільних та юридичних наук.

Тема 2. Природа юридичної діяльності, її поняття, сутність, призначення та функції. Поняття та сутність юридичної діяльності. Поняття суб'єкта юридичної діяльності. Поняття учасника юридичної діяльності. Форми та функції юридичної діяльності. Класифікація видів юридичної діяльності. Взаємодія юридичної діяльності з юридичною освітою та юридичною наукою. Тенденції сучасного розвитку юридичної діяльності. Правова політика держави у сфері юридичної діяльності. Роль Міністерства юстиції у її формуванні та забезпеченні.

Тема 3. Соціальна роль та призначення юриста в суспільстві. Професія, спеціальність та кваліфікація юриста. Місце та соціальне призначення юриста у сучасному суспільстві. Престиж юридичної професії. Поняття

юридичної практики її взаємодія з юридичною освітою та юридичною наукою.

Тема 4 Види юридичної діяльності та юридичні спеціальності. Класифікація юридичної діяльності в конкретних сферах застосування права. Суддівська діяльність. Прокурорська діяльність. Адвокатська діяльність. Нотаріальна діяльність. Юридична консультативна діяльність. Юридична виконавча діяльність. Юрист. Професія юриста. Професіоналізм. Юридична спеціальність.

Тема 5. Особисті та професійні якості юриста. Кваліфікаційна характеристика юриста, як фахівця. Естетика, правова естетика, естетична культура юриста. Службовий етикет юриста. Зовнішній вигляд юриста. Естетичні вимоги до оформлення правових документів. Кодекс професійної етики юриста. Професійна таємниця юриста. Присяга юриста. Деформація правосвідомості юриста та шляхи її усунення. Політична культура юриста. Правова культура юриста. Правове мислення юриста. Принципи політичного плюралізму та політичного нейтралітету у професійній діяльності юриста. Правова ідеологія юриста. Компетентність як показник професійної майстерності юриста. Кваліфікаційна атестація юриста як правова вимога визначення його професіоналізму. Кваліфікаційні комісії суддів. Кваліфікаційні комісії органів прокуратури. Атестаційні комісії в органах та підрозділах Національної поліції України. Кваліфікаційні комісії нотаріату.

Тема 6. Система професійної підготовки юристів. Система вищих юридичних навчальних закладів України. Юридична освіта, її зміст та сутність. Система навчальних закладів які готують юристів. Поняття та характеристика основних форм навчання. Юридична наука та її значення для юридичної професії. Система наукових юридичних закладів України. Кваліфікаційний паспорт

юриста-спеціаліста. Перепідготовка та підвищення кваліфікації юридичних кадрів. Підготовка наукових кадрів в галузі юриспруденції.

Тема 7. Професійна культура юриста та її різновиди. Поняття і структура професійної культури юриста. Правова культура професійної діяльності юриста, її соціальне значення. Компоненти правової культури. Правова культура і успіх професійної діяльності юриста. Професійний обов'язок юриста. Професійна таємниця юриста. Присяга юриста. Етика і різні види правової кар'єри. Поняття і види професійної етики. Моральна деформація юриста і її причини. Моральна відповідальність. Політика, політична культура і її види. Поняття і структура політичної культури юриста. Рівні політичної культури юриста. Політичний плюралізм і політичний нейтралітет у професійній діяльності юриста. Естетика і естетична культура юриста. Форми прояву естетичної культури юриста. Службовий етикет юриста. Етикет службових взаємин. Етикет керівника і підлеглого. Етикет ведення службового засідання. Взаємини між колегами- юристами на службі.

Тема 8. Професійні відхилення у діяльності юристів. Поняття професійних відхилень у діяльності юристів. Фактори, що спричиняють виникнення професійних відхилень. Види професійних відхилень за об'єктивними та суб'єктивними аспектами. Найпоширеніші прояви відхилень у професійній діяльності юристів та основні засоби боротьби з ними. Професійні деформації юристів. Кваліфікаційна атестація юриста як правова вимога визначення його професіоналізму. Загальні правила притягнення юристів-

практиків до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарна відповідальність суддів. Особливості дисциплінарної відповідальності працівників прокуратури. Підстави притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників нотаріату і адвокатури. Вища рада юстиції України як вищий незалежний контрольно-наглядовий орган за дисциплінарним аспектом діяльності суддів і прокурорів. Підвищення рівня професійної культури юристів. Напрямки профілактики соціальних відхилень.

Тема 9. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів. Стандарти ООН. «Загальна декларація прав людини» (1948 р.), «Міжнародний пакт про громадянські та політичні права» (1966 р.), «Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку» (1979 р.), «Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання» (1984 р.), «Основні принципи застосування сили і вогнепальної зброї посадовими особами щодо підтримання правопорядку» (1990 р.), «Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочинів та зловживання владою» (1985 р.), «Основні принципи поводження з в'язнями» (1990 р.), «Декларація про захист усіх осіб від насильницького зникнення» (1992 р.), «Керівні принципи, щодо ролі осіб, які здійснюють судове переслідування» (1990 р.). Стандарти Ради Європи. «Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод» (1950 р.). Етикет. Мораль і етикет. Службовий етикет. Статут і службовий етикет. Традиції та ритуали. Присяга.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання: кейс-метод, метод мозкового штурму, робота в малих групах тощо.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної форми здобуття освіти

	Поточний контроль			Підсумковий контроль
	Семінарські заняття	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	Залік/екзамен
	30	10	20	40

Всього за навчальну дисципліну	100
---------------------------------------	------------

Для переведу оцінок у бали необхідно користуватися формулою:

$$K = \frac{\text{сума одержаних оцінок (балів)}}{\text{округлити } (0,6 * \text{кількість групових занять}) * 5} * 30 =$$

Модульна контрольна робота

- 19-20 балів – «5» відмінно;
- 15-18 балів – «4» добре;
- 10-14 балів – «3» задовільно;
- 0-9 балів – «0» незадовільно.

При оцінюванні заліку/екзамену на денній формі навчання застосовуються такі критерії:

- **36-40 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

- **28-35 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

- **20-27 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

- **0-19 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5

балів: 1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.

67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу та здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач та здобувачка вищої освіти повинні повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / [І. А. Логвиненко, І. Л. Невзоров, Є. С. Логвиненко та ін.] ; за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. –Харків : ХНУВС, 2022. – 184 с.

2. Марченко О. В. Юридична деонтологія : навч. посіб. / О. В. Марченко. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ. 2025. 168 с.

3. Арабаджі Н.Б. Юридична деонтологія: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2023. 72 с.

4. Петришин О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / О. В. Петришин, О. В. Зінченко. – Харків : Право, 2018. – 84 с.

5. Вавринчук М.П., Кравчук С.Й. Юридична деонтологія. Основи професійної діяльності юриста : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2023. 234 с.

6. Поліцейська деонтологія: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти галузей знань «К Безпека і оборона» та «D Бізнес, адміністрування та право» / Є. В. Зозуля, Н. О. Коваленко, Я. А. Петрук, Р. Я. Ріжняк, О. С. Туренко, Д. В. Хитровський. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. — 236 с. ISBN 978-617-554-688-8 (13,71 д.а.)

Допоміжні:

1. Бабенко А. М., Борисова О. О. Юридична деонтологія : навч. посіб. Одеса : ОДУВС, 2022. 176 с.

2. Базь А. В. Правові конфлікти: способи їх вирішення та попередження. Київ : Національний авіаційний університет, 2020. 113 с.

3. Буга Г. С. Історичні витоки та сучасність юридичної освіти та науки в Україні. Правовий часопис Донбасу. 2018. № 1. С. 14–20.

4. Грищенко Н. В. Деонтологічна складова професійної підготовки працівників поліції. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи

МВС України : зб. наук. пр. Харків : ХНУВС, 2020. С. 22–24.

5. Десять основних правозахисних стандартів правильної поведінки для правоохоронних органів, POL 30/04/98, Лондон. Міжнародна Амністія.

6. Завальний А.М. Інновації юридичної освіти: осмислення, виклики, перспективи. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2018. № 4 (109). С. 113–132.

7. Казначеев Д. Г., Настич Т. М. Забезпечення принципу гендерної рівності у правоохоронній діяльності. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наукових пр. Харків : ХНУВС, 2020. С. 31–33.

8. Каленіченко Л. І., Слинько Д. В. Особливості діяльності національного агентства з питань запобігання корупції в умовах воєнного стану. Право і безпека. 2023. № 1(88). С. 25–34.

9. Каленіченко Л. І., Слинько Д. В. Поняття, ознаки та види корупції. Право і безпека. 2022. № 1(84). С. 39–46.

10. Ковбаса В. М., Кусько Р. В., Дрозд Т. В. Діяльність національної поліції в умовах воєнного стану: окремі проблемні питання. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 245–248.

11. Коментар Міжнародної асоціації юристів (ІВА) «Міжнародні РОЗДІЛ 3. Конфлікти та їх вияв у професійній юридичній діяльності принципи поведінки юристів».

12. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с.

13. Лаврухін О. В., Кім К. В. Сутність поняття «Юридичний конфлікт». Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. 2018. № 26. С. 61–63.

14. Мирошніченко Т. М. Реалізація засади презумпції невинуватості. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2016. Вип. 40. Т. 2. С. 118–122.

15. Пендюра М. М. Поліцейська деонтологія : курс лекцій. Київ : 7БЦ, 2021. 277 с.

16. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. Харків : Право, 2017. 84 с.

17. Попадіна Ю. Ю. Організація та діяльність органів прокуратури в умовах воєнного стану. Українське суспільство в умовах воєнного стану: сучасні виклики та напрямки розвитку : матеріали Всеукр. наукової конф. молодих вчених (м. Одеса, 6 червня 2022 р.). Одеса : Фенікс, 2022. С. 177–179.

18. Принципи Міжнародної асоціації юристів (ІВА) щодо поведінки в соціальних мережах для юридичних професій (пер. З англ.).

19. Радовецька Л. В. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.

20. Уварова О. О. Права жінок та гендерна рівність : навч. посіб. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 204 с.

21. Хитровський, Д. В. (2024). Конфлікт між законністю та справедливістю у професійній діяльності правника: правозахисний вимір. Scientific Notes of Lviv University of Business and Law, (41), 663-671. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/2007>

22. Хитровський, Д. В. (2024). Доктрина «людиноцентризму» у юридичній

деонтології: міжнародно-правовий контекст. Академічні візії, (30). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2883>

23. Пасічник Н.О., Ріжняк Р.Я., Хитровський Д.В. Конституційний статус особи як аксіологічна основа юридичної деонтології. Наше право. 2025. 4. 495–503. <https://doi.org/10.71404/NP.2025.4.63>.

Основні нормативні акти:

1. Конституція України. Закон України станом на 20.06.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 18.06.2023 р.).

2. Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочинів та зловживання владою від 29 листопада 1985 р. URL : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_114 (дата звернення 18.06.2023 р.).

3. Декларація про захист усіх осіб від насильницького зникнення. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 18 грудня 1992 р. № 47/33 URL : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_225 (дата звернення 18.06.2023 р.).

4. Декларація про поліцію від 8 травня 1979 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/994_803 (дата звернення 18.06.2023 р.).

5. Європейський кодекс поліцейської етики від 19 вересня 2001 р. URL: <http://polis.osce.org/library/f/2687/1492/CoE> (дата звернення 18.06.2023 р.).

6. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення 18.06.2023 р.).

7. Керівні принципи, щодо ролі осіб, які здійснюють судові переслідування від 27 серпня 7 вересня 1990 р. URL : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_859 (дата звернення 18.06.2023р.).

8. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку від 17 грудня 1979 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_282 (дата звернення 18.06.2023 р.).

9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/995_004 (дата звернення 18.06.2023 р.).

10. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання від 10 грудня 1984 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085 (дата звернення 18.06.2023 р.).

11. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/995_043 (дата звернення 18.06.2023 р.).

12. Основні принципи застосування сили і вогнепальної зброї посадовими особами щодо підтримання правопорядку від 27 серпня - 7 вересня 1990 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_334 (дата звернення 18.06.2023 р.).

13. Основні принципи поводження з в'язнями. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1990 р. №45/111 URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/995_230 (дата звернення 18.06.2023 р.).

14. Дисциплінарний статут Національної поліції України. Затверджений Законом України від 15 березня 2018 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> (дата звернення 18.06.2023 р.).

15. Про запобігання корупції. Закон України від 14 жовтня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення 18.06.2023 р.).

16. Про Національну поліцію. Закон України від 2 липня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 18.06.2023 р.).
17. Правила етичної поведінки поліцейських. Затверджені наказом МВС України №1179 від 9 листопада 2016 р. Офіційний вісник України. 2017. № 2. Ст. 522.
18. Хитровський, Д. В. (2024). Конфлікт між законністю та справедливістю у професійній діяльності правника: правозахисний вимір. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, (41), 663-671. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/2007>
19. Хитровський, Д. В. (2024). Доктрина «людиноцентризму» у юридичній деонтології: міжнародно-правовий контекст. *Академічні візії*, (30). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2883>
20. Рибалкін, А. О., & Хитровський, Д. В. (2024). Межі використання доктрини margin of appreciation у конституційному судочинстві України. *Академічні візії*, (29). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2882>
21. Рибалкін, А. О., & Хитровський, Д. В. (2024). Принцип пропорційності у практиці Конституційного Суду України крізь призму стандартів Європейського суду з прав людини. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, (43), 534-542. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/2004>

Інтернет-ресурси:

1. <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=181> Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта».
2. <http://www.mvs.gov.ua/> Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України
3. <http://zakon.rada.gov.ua/> Законодавство України на офіційному веб-сайті Верховної Ради України
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> Бібліотека України імені В.І. Вернадського